

De brinner för att berätta om sin plats på jorden

[singlepic id=269 w=583 h=388 float=left]

[nggallery id=71]

Backa satsar på kultur som alternativ till kontroll och repression. I en egen tidning och en ny film ger ungdomar egna bilder. Som medierna ofta ratar.

Text: Cecilia Hugosson | Bild: Bibbie Friman | [Prenumerera](#) | Artikel i [SocialPolitik nr 2 2012](#)

Förra året brann bilar och kastades sten även i Hisings Backa i Göteborg. Medierna gick ut med att "ungdomarna tagit över Backa Röd" och att "de vuxna förlorat kontrollen över situationen". Det har gett området ett oförtjänt dåligt rykte, tycker Sahar Amini, 18:

– Jag har hört av andra som aldrig ens varit här att "i Backa Röd hänger ungdomarna vid Netto och är kriminella". Det stämmer inte alls, unga här är som unga på andra platser, säger Sahar.

Sahar Amini, Romella Hannoun, Robin Axelsson, Lucas Storslätten och Karar Karim brukar träffas i Röda stugan, ett litet trähus i området Backa Röd omgivet av stora hyreskomplex. De är fem av nio unga mellan 14 och 20 år, som medverkar i en ny film om Backa. En gång i veckan ses de för att öva in scener och bolla idéer under ledning av Homeira Tari, ungdomshandledare på Backa Kulturhus. De gör nästan allt själva. De är skådespelare, manusförfattare, filmare, låtskrivare, kompositörer och redigerare.

Första gången filmgruppen samlades berättade de episoder ur sina liv vilket blev grunden till filmens manus.

– Det kändes bra. Det kom som en överraskning vad några hade gått igenom. Man känner sig lite tryggare när man vet lite om varandra. Man blir inte lika blyg, säger Romella Hannoun.

Sahar Amini har också brottats med att våga ta plats.

– Jag har alltid varit lite blyg, och att vara med i gruppen innebär att jag måste dela med mig. Jag tar små steg i taget, säger Sahar och får medhåll av de andra.

– Det här gör att jag utvecklas som person och hittar på något annat än att dra runt utan något att göra, säger Robin Axelsson.

Han spela huvudrollen i filmen och gör hip hop musiken tillsammans med Lucas Storslätten.

Den nya skildringen av Backa blir en uppföljning till förra årets film Genvägar, som speglade social utslagning och desperation, men också hopp och kärlek. Den visades på Backa Kulturhus för tjänstemän, politiker och allmänhet, men även på olika skolor för ungdomar och personal och på Världskulturmuseet i Göteborg centrum.

– Genvägar blev bra, men den här filmen kan bli ännu bättre eftersom vi lärde oss mycket på den förra, säger Robin Axelsson.

Till skillnad från den tidigare filmen kommer en berättarröst, inspelad av Lucas Storslätten, att föra filmen framåt på temat ungdomsliv och kultur.

– Till Genvägar hade vi ingen tydlig struktur att gå efter, nu har filmen en tydligare röd tråd som förstärks av berättarrösten. Vi ska också lägga upp ett inspelningsschema som gör inspelningarna smidigare, säger Sahar Amini, som står för filmandet.

Filmen handlar om kulturkrockar, ungdomsproblem och makt. Det är händelser från ungdomarnas egna liv som är utgångspunkt i manuset.

– Jag tror att filmen kan komma att provocera, eftersom vi tar upp och vänder på många fördomar, säger Karar Karim.

– På film är invandrare ofta offer, här är det andra roller, fortsätter Homeira Tari.

Det är under Homeira Taris ledning som både den nya filmen och ungdomarnas egna tidningar Made in Backa, Made in Kärra och Made in Tuve produceras. Homeira Tari har varit anställd på

Kulturhuset i Backa i fyra år och under elva år dessförinnan arbetat som bland annat elevassistent, barnskötare, kulturvård och trygghetsvård i olika Göteborgsförorter.

– Som trygghetsvård med uniform kallade många unga oss för "jävla vakter". Jag märkte att flera kände sig kränkta och provocerade av att vi fått jobb "för att hålla koll på dem", säger Homeira Tari.

Hon föreslog sin dåvarande chef att byta arbetsmetod. Att börja arbeta mer aktivt tillsammans med ungdomarna. Chefen nappade på hennes idé och trygghetsvårdarna började måla bänkar och städa gårdar tillsammans med ungdomarna.

– Då gick jag från att bli kallad "jävla vakt" till "fröken". Vi visade ungdomarna respekt och vi fick respekt.

Sedan dess har hon fortsatt arbeta med unga genom att ge dem ansvar och lyfta fram deras talanger.

Homeira Tari har märkt att unga, som ständigt möter andras fördomar och som många gånger tampas med social oro och kommer från tuffa ekonomiska förhållanden, har ett större behov av att få uttrycka sig.

– Jag har stött på väldigt många kreativa ungdomar i Backa. Jag tror att det kan bidra till ännu mer kreativitet att bo i ett område som är mer utsatt, säger hon.

En kreativitet det svenska samhället missar, gång på gång. Det är hon själv, som invandrare från Iran, ett exempel på.

– Flera gånger har jag känt att samhället har underskattat mina resurser och det har varit svårt att få arbete. På samma sätt underskattas alla i Backa – de vuxna, barnen och ungdomarna.

Genom att vägleda och samarbeta med unga vill Homeira Tari göra dem delaktiga och stärka deras självförtroende.

– Skrivandet och teatern är som terapi. Många av barnen bär så mycket smärta inom sig som behöver komma ut. Om vi kan hjälpa dem med smärtan kommer vi att ge dem trygghet. Det ger i förlängningen ett bättre samhälle.

Målet är att vara klara med filminspelningen innan augusti.

Ungdomarna är överens om att de vill visa filmen för så många som möjligt över ett så stort spridningsområde som det går.

– Det hade varit bra om människor från olika stadsdelar kunde se filmen. Alla har vi vår syn på varandra, och med den här filmen hoppas vi kunna hjälpa människor att ändra på föreställningar och fördomar, säger Karar Karim.

Ungdomarna tycker Backa har fått en negativ stämpel som stadsdel, som förstärktes av media. Flera av deras vänner och bekanta från andra delar av Göteborg har varit rädda för att komma på besök.

– Människor läser i tidningen och tror att de ska bli rånade eller slagna om de kommer ut hit, säger Lucas Storslätten.

Ungdomarna tycker att invånare med olika kulturell bakgrund och etnicitet borde få uttala sig mer i massmedia för att ge sin bild av Backa. De vill inte att polisen eller enstaka personer får representera hela stadsdelen och är överens om att många positiva sidor av Backa aldrig skildras.

– Man kan kombinera en negativ artikel med en som är mer positiv, säger Sahar Amini.

Karar Karim önskar att det hade varit naturligt för alla göteborgare att bosätta sig i eller besöka Backa.

– Alla borde åka ut hit oftare och se allt som är fint också, säger Karar Karim. Här finns allt.

Några dagar efter första träffen med ungdomsgruppen slår jag mig återigen ner med ett gäng, nu längst upp i Backa Kulturhus. Jag återser Romella Hannoun tillsammans med Tanaz Daraee, Dastan Ashmed och Daniel Nazem. Alla medverkande i den kommande filmen och i Made in Backa.

Made In Backa är barnens egen tidning och ännu ett sätt för ungdomarna att själva lyfta fram det positiva i stadsdelen – i sina egna artiklar, teckningar, reportage, berättelser och poesi.

– Det är roligt att se hur glada barnen blir när de bläddrar i tidningen och läser det de själva har gjort, säger Tanaz Daraee.

Tidningen ges ut fyra gånger per år under ledning av Homeira

Tari och sprids i traktens skolor, både på webben och i pappersformat. Konceptet är att sagopedagoger, poeter, och journalister hjälper barn att skapa egna reportage, dikter och berättelser.

Tanaz Daraee minns hur det kändes att göra de första utgåvorna av tidningen för fyra år sedan.

– Det var jätteroligt att se det vi tecknat och skrivit tryckt i tidningen, men vi visste inte riktigt hur vi skulle göra den, eller vad som skulle vara med. Under tiden som gått har vi lärt oss mycket och nu flyter det på jättebra, säger han.

– Jag känner mig stolt när jag läser tidningen, vi får alla ta ansvar, säger Romella Hannoun. Det gör att vi får öva på att ta ansvar inför vuxenlivet.

Made in Backa görs av och för unga mellan 10–13 år. De lite äldre ungdomarna finns också med – som handledare och föreläsare för de yngre barnen, bland annat pratar de om FN:s barnkonvention, fotograferar och delar ut tidningen. Homeira Tari brukar själv söka upp elever ute på skolorna för att se vilka som är intresserade av att delta.

Ungdomarna växlar mellan olika roller. Ibland är de skribenter, poeter andra gånger tecknare.

– Första året var jag med och målade bilder till tidningen, när man blir äldre får man göra ännu mera, säger Tanaz Daraee. På det sättet passar man vidare det man tidigare gjorde till de yngre.

För Daniel Nazem är medverkan i tidningen även ett sätt att lära sig svenska. Han flyttade till Backa från Iran förra året.

– Jag kunde ingenting av språket när jag först kom hit, men nu är det lättare att prata och förstå, säger Daniel Nazem.

Dastan Ashmed funderar på att fortsätta arbeta inom media eller tidningsbranschen när han blir äldre.

– Jag trivs med det här jobbet, och vill veta och lära mig mer.

Ungdomarna ser sin medverkan i tidningen och filmskapandet som

ett positivt sätt att aktivera sig, och anser att det behövs fler fora där unga kan uttrycka sig. De tror att oroligheterna som blossade upp förra året till stor del berodde på att de unga som bråkade inte var nöjda med sin situation.

– Det är bra med fritidsgården Kultan, men det räcker inte med bara fritidsgårdar. Det är främst unga från låg och mellanstadiet som besöker gården, och det behövs fler aktiviteter för de äldre, säger Romella Hannoun.

Alla är överens om att det sattes in för många poliser i Backa förra sommaren, och att det gjorde att en del unga blev ännu stökigare. De anser att polisen många gånger helt utan anledning har betett sig aggressivt mot dem. Det har hänt att polisen kör ut unga killar bortanför Angeredsbron många kilometer bort för att sedan låta dem gå hem.

– Det behöver inte ha hänt något, polisen gör så ändå, säger Robin Axelsson.

Ännu idag är polisnärvaron hög i Backa och Tanaz Daraee tycker att många av dem är ok.

– Det finns bra poliser som pratar med oss. De kan få bättre kontakt med unga, och få dem att lyssna, säger hon.

Men Robin tycker den höga polisnärvaron känns överdriven.

– Man känner sig otrygg att ha polisen så nära. Det hade varit lika bra att bura in hela Backa.

– Det bästa hade varit om fler unga fick jobb, tillägger Romella Hannoun. Precis på samma sätt som vi får arbete när vi är med och gör tidningen behöver fler unga i Backa känna att de kan och får arbeta, anser hon.

cecilia-hugosson@hotmail.com